

24.6.2010

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 1921/2009, του Jörg Mittmann, γερμανικής ιθαγένειας, σχετικά με την καταβολή φόρου σε τρεις χώρες

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων είναι γερμανός υπήκοος και εργάζεται για ελβετική εταιρεία. Για ορισμένο διάστημα παρείχε τις υπηρεσίες του στην ίδια εταιρεία στην Αυστρία. Καθώς διαμένει στη Γερμανία, υποχρεούται να υποβάλλει εκεί τη φορολογική του δήλωση. Οι αυστριακές αρχές του ζήτησαν επίσης να υποβάλει φορολογική δήλωση για την περίοδο κατά την οποία εργάστηκε στην εν λόγω χώρα. Ο αναφέρων δεν γνωρίζει ποια διμερής φορολογική σύμβαση ισχύει στη δική του περίπτωση. Μετά από χρόνια τού επιστράφηκε ο φόρος που κατέβαλε στην Ελβετία για την περίοδο κατά την οποία εργάστηκε στην Αυστρία, προκειμένου να καταβάλει τον φόρο που του επιβλήθηκε από την Αυστρία. Ωστόσο, η Αυστρία τού επέβαλε στη συνέχεια συμπληρωματικό φόρο μαζί με τόκο υπερημερίας. Ο αναφέρων θεωρεί ότι αυτό είναι άδικο, καθώς ο ίδιος δεν αποκόμισε κάποιο κέρδος από την καθυστερημένη πληρωμή, δεδομένου ότι, τη συγκεκριμένη περίοδο, είχε καταβάλει φόρο στην Ελβετία και ότι το ποσό αυτό είχε παρακρατηθεί από τις ελβετικές φορολογικές αρχές. Η προσφυγή του σχετικά με τον συμπληρωματικό φόρο και τον τόκο απορρίφθηκε από τις αυστριακές αρχές. Ο αναφέρων επιθυμεί να ανακαλέσουν οι αυστριακές αρχές τον φόρο και τον τόκο υπερημερίας. Επίσης, θεωρεί ότι, ενώ για τις επιχειρήσεις καθίσταται συνεχώς πιο εύκολο να ασκούν διασυνοριακή επιχειρηματική δραστηριότητα, η φορολογική κατάσταση για έναν διασυνοριακό εργαζόμενο όπως είναι ο ίδιος καθίσταται ολοένα και πιο περίπλοκη. Ως εκ τούτου, ζητεί την απλούστευση και την αποσαφήνιση των κανόνων και τον από κοινού υπολογισμό των φόρων από τις φορολογικές αρχές των χωρών.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 30 Μαρτίου 2010. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 24 Ιουνίου 2010.

Ο αναφέρων, γερμανός υπήκοος που κατοικεί στη Γερμανία και έχει ελβετό εργοδότη, εργάστηκε για τον ίδιο εργοδότη κατά το 2000 και το 2001 στην Αυστρία. Κατέβαλε τους οφειλόμενους φόρους στην Ελβετία, μολονότι αυτό έπρεπε να το είχε πράξει στην Αυστρία βάσει της ισχύουσας σύμβασης για τη διπλή φορολογία. Η αρμόδια φορολογική αρχή της Αυστρίας τού επέβαλε, εκτός από τον ίδιο τον φόρο, και την καταβολή προσαύξησης τελών, τόκων υπερημερίας και συμπληρωματικού φόρου.

Ο αναφέρων προτείνει

- να επιστραφούν από την αυστριακή φορολογική αρχή η προσαύξηση και οι τόκοι.
- να συνεννοηθούν οι φορολογικές αρχές μεταξύ τους για το ποιος εισπράττει ποιους φόρους και να προβαίνουν σε από κοινού υπολογισμό των φόρων. Αν είχε γίνει αυτό, δεν θα είχε υποχρεωθεί να καταβάλει ούτε τόκους ούτε προσαύξηση, διότι θα είχε καταβάλει τον φόρο του έγκαιρα.

Καταρχάς, πρέπει να επισημανθεί γενικά ότι η εναρμόνιση του τομέα των άμεσων φόρων εντός της ΕΕ επί του παρόντος είναι σχετικά περιορισμένη. Αυτό ισχύει και για το πρόβλημα της εξάλειψης της διπλής φορολόγησης εντός της ΕΕ, εφόσον μέχρι σήμερα δεν έχει θεσπιστεί στο πλαίσιο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κανένα μέτρο ενοποίησης ή εναρμόνισης με σκοπό την εξάλειψη των καταστάσεων διπλής φορολόγησης φυσικών προσώπων. Επίσης, το κοινοτικό δίκαιο δεν εφαρμόζεται στη σύναψη συμβάσεων για τη διπλή φορολογία και την εφαρμογή και ερμηνεία τους στα επιμέρους κράτη μέλη.

Πρέπει επίσης να παρατηρηθεί ότι η εξάλειψη της διπλής φορολόγησης και των σχετικών με αυτήν προβλημάτων να μην συγκαταλέγεται στις προϋποθέσεις για την απρόσκοπτη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, αλλά ελλείπει μέτρων ενοποίησης ή εναρμόνισης στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικαίου, τα κράτη μέλη είναι τα μόνα αρμόδια –ιδίως όσον αφορά την εξάλειψη της διπλής φορολόγησης– για τον ορισμό, συμβατικά ή μονομερώς, των κριτηρίων για την κατανομή της αρμοδιότητας επιβολής φόρων (βλέπε π.χ. την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Gilly, C-336/96, αιτιολογικές σκέψεις 24 και 30). Αυτό γίνεται με τη σύναψη συμβάσεων για τη διπλή φορολογία και την πρακτική εφαρμογή τους σε διασυνοριακά θέματα από τις αρμόδιες αρχές των επιμέρους κρατών μελών.

Κατά την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας, όμως, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα βάσει της πάγιας νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου να τηρούν τις δεσμεύσεις τους που απορρέουν από τη ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, τα κράτη μέλη δεν έχουν το δικαίωμα να προβαίνουν σε διακρίσεις λόγω ιθαγένειας. Επίσης, απαγορεύεται να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη αδικαιολόγητους περιορισμούς στις θεμελιώδεις ελευθερίες. Οι αρχές αυτές ισχύουν ιδίως στην περίπτωση διακινούμενων εργαζομένων, στους οποίους ανήκουν και οι μεθοριακοί εργαζόμενοι. Όσον αφορά την Ελβετία, να μην δεν είναι κράτος μέλος της Ένωσης, αλλά βάσει της σχετικής συμφωνίας ελεύθερης κυκλοφορίας της 21ης Ιουνίου 1999 οφείλει να παρέχει σε εργαζομένους που είναι υπήκοοι άλλων κρατών μελών (συμπεριλαμβανομένων των μεθοριακών εργαζομένων) τις ίδιες φορολογικές διευκολύνσεις που παρέχει στους δικούς της εργαζομένους (παράρτημα I, άρθρο 9, παράγραφος 2 της συμφωνίας).

Τα μειονεκτήματα για τα οποία παραπονείται ο αναφέρων δεν μπορούν να χαρακτηριστούν επέμβαση στα δικαιώματά του ως διακινούμενου εργαζομένου. Αντίθετα, οφείλονται στο γεγονός ότι ο ίδιος ή οι σύμβουλοί του δεν εκτίμησαν για αρκετό καιρό ορθά τη νομική κατάσταση που απορρέει από την κατανομή των αρμοδιοτήτων φορολόγησης σύμφωνα με τις υφιστάμενες συμβάσεις για τη διπλή φορολόγηση. Η εκτίμηση αυτή βαρύνει αποκλειστικά τον αναφέροντα. Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες αρχές, και ελλείψει εναρμόνισης, ακόμα και αυτή καθαυτή η κατανομή των αρμοδιοτήτων φορολόγησης δεν συνιστά επέμβαση στα δικαιώματα του αναφέροντος.

Αναφορικά με το δεύτερο αίτημα του αναφέροντος, καταρχήν τα κράτη μέλη (και η Ελβετία) είναι ελεύθερα να συμφωνήσουν για μηχανισμούς όπως αυτός που περιλαμβάνεται στο αίτημα. Όμως δεν μπορεί να συναχθεί υποχρέωση για κάτι τέτοιο από τις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας (εν προκειμένω των εργαζομένων). Όπως αναφέρθηκε, τέτοιου είδους ρυθμίσεις είναι καταρχήν αρμοδιότητα των σχετικών κρατών.